

Program konferencji

Praca przymusowa na Pomorzu w latach 1939–1950. Stan i perspektywy badań naukowych oraz edukacji historycznej w Polsce i w Niemczech

29–30 listopada 2012 r. w Muzeum Pomorza w Greifswaldzie

29 listopada 2012 r. (czwartek)

9.30 Przyjazd uczestników z Polski

10.00 Powitanie i otwarcie konferencji

dr Uwe Schröder (Dyrektor Muzeum Pomorza w Greifswaldzie)

Christian Pegel (Sekretarz Stanu Kraju Związkowego Meklemburgia-Pomorze Przednie)

Ulf Dembski (II przedstawiciel Burmistrza Uniwersyteckiego i Hanzeatyckiego Miasta Greifswald)

Andrzej Jakubowski (Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego)

Krzysztof Soska (Wiceprezydent Miasta Szczecin)

10.30 – Wprowadzenie do konferencji: Anett Hauswald (dyrektor Wydziału Kultury Miasta Greifswald)

10.45–14.45 Sekcja I: Praca przymusowa w III Rzeszy – źródła i stan badań naukowych

Moderacja: dr Martin Schoebel (Urząd Kraju Związkowego ds. Kultury i Ochrony Zabytków – Archiwum Kraju Związkowego, Schwerin)

Część I Stan badań naukowych dotyczących okresu 1939–1945

> Uwe Kiel (Archiwum Miejskie w Greifswaldzie) *Praca przymusowa w okresie reżimu nazistowskiego na Pomorzu w latach 1939–1945 w niemieckiej historiografii*

> prof. dr hab. Włodzimierz Stępiński (Uniwersytet Szczeciński) *Praca przymusowa na Pomorzu w latach 1939–1945 w polskiej historiografii*

Pytania / dyskusja

12.00–13.00 Przerwa obiadowa

Część II Źródła dotyczące pracy przymusowej w III Rzeszy w latach 1939–1945 w instytucjach archiwalnych

> Sabine Eckardt (Archiwum Kraju Związkowego w Greifswaldzie) *Zasoby źródłowe Archiwum Kraju Związkowego w Greifswaldzie oraz w Głównym Archiwum Kraju Związkowego w Schwerinie*

> dr Regina Nehmzow (Archiwum Miejskie w Stralsundzie) *Zasoby źródłowe Archiwum Miejskiego w Stralsundzie dotyczące pracy przymusowej*

> Uwe Kiel (Archiwum Miejskie w Greifswaldzie) *Zasoby źródłowe dotyczące pracy przymusowej w okresie reżimu nazistowskiego w Archiwum Miejskim w Greifswaldzie*

> Helga Radau (Archiwum Miejskie w Barth & Stowarzyszenie na rzecz Ośrodka Dokumentacji i Spotkań w Barth) *Zasoby źródłowe Archiwum Miejskiego w Barth*

> Sascha Barz (Archiwum Uniwersyteckie w Greifswaldzie) *Zasoby źródłowe Archiwum Uniwersyteckiego w Greifswaldzie*

organizator zastrzega możliwość zmian w programie

- > Witold Mijał (Archiwum Państwowe w Szczecinie) *Akta osobowe cudzoziemskich robotników przymusowych z zespołu „Prezydium Policji w Szczecinie” (Polizeipräsidium in Stettin) – informacja o zespołach z zasobów archiwów państwowych w Koszalinie i Szczecinie zawierających problematykę pracy przymusowej*
- > Jolanta Aniszewska (Muzeum w Stargardzie Szczecińskim) *Źródła do badań nad problematyką jenieckich komand pracy na przykładzie Stalagu II D Stargard*

14:45–15:00 Przerwa

15.00–17.00 Sekcja II: Praca przymusowa na Pomorzu w latach 1945–1950 – Problemy i perspektywy badań naukowych

Moderacja: prof. dr hab. Kazimierz Kozłowski (Uniwersytet Szczeciński/Archiwum Państwowe w Szczecinie)

- > prof. dr Stanisław Jankowiak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) *Praca przymusowa na Pomorzu w okresie 1945–1950 w historiografii polskiej*
- > Bernd Aischmann (dziennikarz, Schwerin) *Studium przypadku enklawy polickiej*
- > dr Jan Macholak (Archiwum Państwowe w Szczecinie) *Źródła dotyczące pracy przymusowej Niemców w Państwowych Gospodarstwach Rolnych w okresie 1945–1950*
Pytania / dyskusja

17.00–17.30 Przerwa na kawę

17.30–18.30 Sekcja III: Dyskusja panelowa. Zasoby źródłowe i perspektywy przyszłych badań naukowych

Moderacja: prof. dr Thomas Stamm-Kuhlmann (Uniwersytet w Greifswaldzie)

- prof. dr hab. Stanisław Jankowiak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
- dr Ernst-Joachim Krüger (historyk, Greifswald)
- prof. dr hab. Witold Stankowski (Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych, Uniwersytet Jagielloński, Kraków)
- dr Natalja Jeske (historyk i tłumacz, Rostock)

18.30 Kolacja

19:30 (dla zainteresowanych) prezentacja filmu Agnieszki Holland „W ciemności” (w języku niemieckim) w ramach Festiwalu Kultury Polskiej polenMARkT 2012

30 listopada 2012 r. (piątek)

9.00–11.00: Sekcja IV Edukacja historyczno-polityczna

Moderacja: Martin Hanf (nauczyciel historii i dziennikarz, Szczecin)

- > dr Andreas Wagner (Stowarzyszenie Memoriały Polityczne w Meklemburgii Pomorzu-Przednim, Rostock) *Praca przymusowa w edukacji szkolnej i pozaszkolnej – metody wdrożenia tematu w nauczaniu historii regionalnej*
- > Ute Augustat (Historyczno-Techniczne Muzeum Peenemünde) *Projekty edukacji muzealnej, realizowane w Muzeum w Peenemünde*
- > dr Tomasz Ślepowroński (Uniwersytet Szczeciński) *Praca przymusowa jako element regionalnej narracji historycznej na Pomorzu*
- > dr Małgorzata Machałek (Muzeum Narodowe w Szczecinie) *Problem robotników przymusowych w polskiej edukacji historycznej – stan aktualny i perspektywy*
Pytania / dyskusja

11.00–11.30 Przerwa na kawę

11.30–13.00 Sekcja V Prezentacja projektów

Moderacja: dr Tomasz Ślepowroński (Uniwersytet Szczeciński)

- > dr Christine Dembski (Koordynator Rady Prewencyjnej miasta Greifswald) *Projekty szkolne, dotyczące pracy przymusowej w okresie reżimu nazistowskiego, zrealizowane w Greifswaldzie*
- > Jolanta Aniszewska (Muzeum w Stargardzie Szczecińskim) i dr Petra Clemens (kulturoznawca) *Miejsca pracy przymusowej w Stralsundzie i w Stargardzie*
- > Dariusz Czerniawski (Izba Muzealna w Bornem Sulinowie) *Przeszłość historyczna jako element kształtowania tożsamości kulturowej - projekty realizowane w Bornem Sulinowie*
- > dr Andreas Wagner (Stowarzyszenie Warsztaty Historii, Rostock) *Praca przymusowa w krajach ościennych Morza Bałtyckiego*
Pytania / dyskusja

13.00–14.00 Przerwa obiadowa

14.00–15.00 Sekcja VI Spotkanie ze świadkami wydarzeń

Moderacja: prof. dr Władysław Stepiński (Uniwersytet Szczeciński)

- > Wanda Berg (Międzyzdroje) *Pracownica przymusowa na Pomorzu w latach 1942–1944*
- > Helge Speith (Marburg/Lahn) *Pracownik przymusowy na Pomorzu w latach 1945–1947*

15.00–15.30: Dyskusja końcowa, podsumowanie

prof. dr hab. Jörg Hackmann (Uniwersytet Szczeciński)

Program towarzyszący konferencji:

Wystawa „**Praca przymusowa w krajach ościennych Morza Bałtyckiego**“ (przygotowana przez Stowarzyszenie Warsztaty Historii w Rostocku), prezentowana w Muzeum Pomorza w Greifswaldzie

organizator zastrzega możliwość zmian w programie